

Vysielanie pracovníkov do Rakúska z pohľadu pracovného práva

JUDr. Lucia Sabová Danková
Národný inšpektorát práce

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

- Od 1. mája 2011 platia v Rakúsku predpisy o boji proti mzdovému a sociálnemu dumpingu pre všetky odvetvia, aj pre odvetvie dopravy. Nachádzajú sa v Zákone o boji proti mzdovému a sociálnemu dumpingu (LSD-BG), Spolková zbierka zákonov BGBl. I č. 44/2016.
- K 1. júnu 2017 došlo k zmene predovšetkým v predpisoch o nahlasovaní vyslania do Rakúska ako aj o uchovávaní podkladov počas vyslania so zámerom výrazne zjednodušiť a zohľadniť špecifiká poskytovania služieb v oblasti dopravy.
- Špecifiká vyslania pracovníkov do Rakúska s cieľom poskytovania výkonov v oblasti dopravy. Postavenie zamestnanca sa určuje podľa rakúskeho práva. Legislatívna úprava sa vzťahuje na nákladnú aj osobnú prepravu.

VYSLANIE DO RAKÚSKA

Pri vyslaní do Rakúska sa predpokladá, že bežné pracovisko zamestnanca nie je v Rakúsku. Nie je podstatné, či existuje zadávateľ v Rakúsku, vyslanie je možné aj bez neho.

Pod oblasťou dopravy sa rozumie osobná ako aj nákladná preprava. Vymedzenie tohto pojmu zahŕňa aj osobnú prepravu za účelom turizmu (napr. autobusom, loďou) vrátane mobilného cestovného sprievodcu.

Pri vysielaní a sprostredkovaní zamestnancov do Rakúska treba dodržiavať súčasti rakúskeho pracovného práva, ak sú pre vyslaných alebo sprostredkovaných zamestnancov výhodnejšie ako príslušné predpisy v domovskej krajine – v prípade SR sú výhodnejšie rakúske predpisy týkajúce sa mzdových nárokov vyslaných pracovníkov

VYSLANIE DO RAKÚSKA

Za vysielanie v zmysle zákona LSD-BG sa považujú najmä nasledovné situácie:

- ✓ kabotáž (nakládka a vykládka sa uskutočňuje v Rakúsku),
- ✓ cieľová preprava zo zahraničia do Rakúska (nakládka sa uskutočňuje mimo Rakúska, vykládka sa uskutočňuje v Rakúsku), aj pre zadávateľa mimo Rakúska,
- ✓ zdrojová preprava z Rakúska do zahraničia prostredníctvom nerakúskej spoločnosti (nakládka sa uskutočňuje v Rakúsku, vykládka sa uskutočňuje mimo Rakúska), aj pre zadávateľa mimo Rakúska,
- ✓ vyššie vymenované sa vzťahuje aj na osobnú prepravu (príležitostná doprava, pravidelná doprava, v zásade aj turistické cesty s cieľmi/destináciami v rámci Rakúska – hlavne pri preprave autobusmi, taxíkmi alebo prenajatými vozidlami, loďou alebo vlakom),
- ✓ jazdy naprázdno,
- ✓ aj nepravidelná alebo jednorazová doprava sa považuje za vyslanie.

VYSLANIE DO RAKÚSKA

Príklady vyslania:

- Preprava lyžiarov do Rakúska.
- Turistická cesta začína v krajine A (napr. Maďarsko), vedie do Rakúska a končí opäť v krajine A (napr. Maďarsko) = okružná jazda v Rakúsku.

VYSLANIE DO RAKÚSKA

Vyslaním v zmysle zákona LSD-BG nie je:

- ✓ Tranzit pri nákladnej a osobnej preprave: v Rakúsku nedôjde k nakládke ani k vykládke tovarov a ani k začatiu či ukončeniu cesty osôb; pričom účelom prepravy nie je prepraviť tovary alebo osoby do Rakúska, cesta cez Rakúsko je len nevyhnutnosťou na dosiahnutie skutočného cieľa.
- ✓ doprava pre vlastnú potrebu: pod pojmom doprava pre vlastnú potrebu v zmysle zákona LSD-BG sa rozumie preprava z a do Rakúska, počas ktorej poskytnutá preprava predstavuje iba vedľajšiu službu v rámci právneho úkonu

Príklad:

nákup tovaru v zahraničí, ak je kupujúci z Rakúska a prepravu tovaru zabezpečuje predávajúci vlastným nákladným autom s vodičom, ktorého zamestnáva. V tomto prípade je preprava iba vedľajšia služba pri nákupe a zohráva iba podradenú úlohu vzhľadom na základné slobody, ktorými sú voľný pohyb tovaru a sloboda poskytovať služby, v zmysle zákona LSD-BG ju preto nemožno zohľadňovať. Ak však prepravu tovaru nezabezpečuje predávajúci ale samostatná prepravná spoločnosť, poskytuje sa tak služba nezávislá od nákupu, ktorá podlieha zákonu LSD-BG.

VYSLANIE DO RAKÚSKA

Prípady, kedy nejde o vyslanie:

- Samotný predávajúci dodáva prostredníctvom svojich pracovníkov pomocou vlastných (prenajatých) vozidiel predané tovary resp. tovary na spracovanie do Rakúska, pričom preprava tovaru predstavuje pomocnú činnosť v rámci jeho celej spoločnosti. Najvyššia povolená celková hmotnosť motorového vozidla nie je dôležitá.
- Samotný kupujúci preberá prostredníctvom svojich pracovníkov pomocou vlastných vozidiel kúpené tovary resp. tovary na spracovanie alebo spracované z Rakúska, pričom preprava tovaru predstavuje pomocnú činnosť v rámci jeho celej spoločnosti. Najvyššia povolená celková hmotnosť motorového vozidla nie je dôležitá.
- V priebehu dopravy medzi prevádzkami tej istej spoločnosti sa vlastné tovary (vlastní zamestnanci) dodávajú (prepravujú) prostredníctvom vlastných zamestnancov do Rakúska alebo vyzdvihujú z Rakúska, pričom preprava tovarov (preprava ľudí) predstavuje pomocnú činnosť v rámci celej spoločnosti. Najvyššia povolená celková hmotnosť motorového vozidla nie je dôležitá.
- Skutočnosť, že ide o dopravu pre vlastnú potrebu, je možné primerane zdokumentovať.

VYSLANIE DO RAKÚSKA

- ✓ Turistické cesty (doprava osôb) s cieľmi/destináciami v rámci Rakúska, pokiaľ má cesta cieľ/destinácie aj mimo Rakúska a aj mimo krajiny, v ktorej začína a žiadne osoby nezačínajú alebo neukončujú svoju cestu v Rakúsku.

Príklad, kedy nejde o vysielanie:

- Turistická cesta začína v krajine A (napr. Maďarsko), pokračuje cez Rakúsko a končí v krajine B (napr. Slovinsko).

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

- ✓ Dodržanie rakúskej minimálnej mzdy podľa kolektívnej zmluvy,
- ✓ ohlásenie vyslania (tlačivo ZK03-T),
- ✓ uchovanie, prípadne zaslanie podkladov:
 - ohlásenie,
 - podklady o prihlásení do systému sociálneho zabezpečenia,
 - mzdové podklady,
 - v prípade štátnej príslušnosti zamestnanca v tretej krajine povolenie na zamestnanie.

RAKÚSKA MINIMÁLNA MZDA

V odvetví **nákladnej dopravy** (t. j. pri preprave tovarov pomocou motorových vozidiel) je pre zamestnávateľa rozhodujúca kolektívna zmluva pre odvetvie nákladnej dopravy. Pre zamestnávateľov, ktorí prepravu tovarov zabezpečujú výlučne pomocou motorových vozidiel, ktorých najvyššia povolená celková hmotnosť neprekračuje 3 500 kg, platí kolektívna zmluva pre drobnú prepravu.

V odvetví **osobnej dopravy** treba dodržiavať kolektívnu zmluvu pre súkromné autobusové spoločnosti. Pokiaľ ide o taxislužby, vzťahovala by sa na pracovníkov kolektívna zmluva pre prepravu osôb pomocou osobných automobilov.

Pre spoločnosť, ktorá nepatrí k odvetviu osobnej alebo nákladnej dopravy, ale vykonáva aj dopravu ako časť jej podnikateľskej činnosti v inom odvetví, je spravidla vždy rozhodujúca kolektívna zmluva platná pre dané odvetvie.

Všetky kolektívne zmluvy možno nájsť na www.kollektivvertrag.at.

RAKÚSKA MINIMÁLNA MZDA

Kolektívna zmluva – odvetvie nákladnej dopravy nad 3,5t:

Mindestlohn/Mindestgehalt

z. B.

- Hilfsarbeiter, Kraftfahrer bis 3,5 t: € 1.508,56
- Kraftfahrer für Sattelkraftfahrzeuge: € 1.582,95
- Kraftfahrer mit Gefahrgut: € 1.621,01
- Kraftfahrer mit Lehrabschluss für Sattelkraftfahrzeuge: € 1.669,45
- Kraftfahrer in der Tankstellenbelieferung: € 1.707,51

Lehrlingsentschädigung

im 1. Lehrjahr:	€ 643,12
im 2. Lehrjahr:	€ 912,18
im 3. Lehrjahr:	€ 1.207,48
im 4. Lehrjahr (Doppellehre):	€ 1.378,10

Zulagen/Zuschläge

- Nachtüberstundenzuschlag** in der Zeit von 20 Uhr bis 5 Uhr **100 %**
- Taggeld Inland: € 26,40 pro Kalendertag
- Nächtigungsgeld: € 15,00
- Erschwerniszulage bei Möbeltransport: € 5,38 pro Einsatztag
- Erschwerniszulage Abfallwirtschaft: € 14,71 pro Einsatztag
- Schmutzzulage: 10 % des jeweiligen KV-Lohnes

Arbeitszeit

Die **wöchentliche Normalarbeitszeit beträgt 40 Stunden.**

Überstundenzuschlag: 50 %, Nachtüberstundenzuschlag in der Zeit von 20 Uhr bis 5 Uhr 100 %

zum Seitenanfang

Vysielanie pracovníkov do Rakúska z pohľadu pracovného práva

**NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE**

RAKÚSKA MINIMÁLNA MZDA

Minimálna mzda podľa kolektívnej zmluvy sa vzťahuje na celkový pracovný čas odpracovaný v Rakúsku. Pracovný čas v nákladnej a osobnej preprave pre vodičov zahŕňa doby jazdy, časy pre ostatné pracovné výkony (napr. činnosti nakládky/vykládky) a časy pracovnej pohotovosti bez prestávok (doba čakania pri nakládke/vykládke inými osobami).

Aj cesty bez nákladu v rámci Rakúska sú spravidla pracovným časom s ohlasovacou povinnosťou v rámci vysielania (pri cieľovej preprave po vyložení naspäť na hranicu alebo pri zdrojovej preprave príjazd na miesto nakládky, alebo príjazd pri kobotáži), za ktorý treba zaplatiť rakúsku mzdu podľa kolektívnej zmluvy

RAKÚSKA MINIMÁLNA MZDA

Minimálna mzda podľa kolektívnej zmluvy sa vzťahuje na celkový pracovný čas odpracovaný v Rakúsku. Pracovný čas v nákladnej a osobnej preprave pre vodičov zahŕňa doby jazdy, časy pre ostatné pracovné výkony (napr. činnosti nakládky/vykládky) a časy pracovnej pohotovosti bez prestávok (doba čakania pri nakládke/vykládke inými osobami).

Aj cesty bez nákladu v rámci Rakúska sú spravidla pracovným časom s ohlasovacou povinnosťou v rámci vysielania (pri cieľovej preprave po vyložení naspäť na hranicu alebo pri zdrojovej preprave príjazd na miesto nakládky, alebo príjazd pri kobotáži), za ktorý treba zaplatiť rakúsku mzdu podľa kolektívnej zmluvy

RAKÚSKA MINIMÁLNA MZDA

Minimálna mzda podľa kolektívnej zmluvy sa vzťahuje na celkový pracovný čas odpracovaný v Rakúsku. Pracovný čas v nákladnej a osobnej preprave pre vodičov zahŕňa doby jazdy, časy pre ostatné pracovné výkony (napr. činnosti nakládky/vykládky) a časy pracovnej pohotovosti bez prestávok (doba čakania pri nakládke/vykládke inými osobami).

Cesty bez nákladu v rámci Rakúska sú spravidla pracovným časom s ohlasovacou povinnosťou v rámci vysielania (pri cieľovej preprave po vyložení naspäť na hranicu alebo pri zdrojovej preprave prízjazd na miesto nakládky, alebo prízjazd pri kobotáži), za ktorý treba zaplatiť rakúsku mzdu podľa kolektívnej zmluvy.

Cesty bez nákladu cez Rakúsko v rámci tranzitu nie sú podľa rakúskej kolektívnej zmluvy pracovné časy s ohlasovacou povinnosťou, ktoré by boli platené.

OHLASOVACIA POVINNOSŤ

- Zmeny od 01.06.2017
- Iba paušálne na šesť mesiacov, a teda nezávisle od konkrétneho vyslania.
- V oblasti prepravy možno použiť už iba „paušálne ohlásenie“, ale nie samostatné ohlásenie ZKO-3 (rámcové ohlásenie alebo súhrnné ohlásenie).
- V rámci tohto ohlásenia je potrebné okrem iného uviesť zamestnancov, ktorí v danom čase pravdepodobne budú v Rakúsku pracovať, a štátne poznávacie značky pri ich činnosti využívaných vozidiel.
- Ak budú v rámci šesťmesačnej lehoty vyslaní iní zamestnanci alebo vozidlá, ako bolo ohlásené, treba túto zmenu ohlásiť.
- Už nie je potrebné zadávať údaje o zadávateľovi zahraničného poskytovateľa služieb alebo o mieste výkonu práce zamestnanca.
- Ohlásenie je potrebné vykonať pred začiatkom práce.
- Za začiatok práce pri cieľovej preprave a pri zdrojovej preprave sa považuje príchod na územie Rakúska. Pri kabotáži stačí ohlásenie pred konkrétnym začiatkom práce (pred príchodom na miesto nakládky).
- Za začiatok práce pri osobnej preprave sa považuje príchod na územie Rakúska.

OHLASOVACIA POVINNOSŤ

Obsah a forma ohlásenia:

- Formulár ZK03-T – www.bmf.gv.at
- ✓ meno, adresa a živnostenské oprávnenie alebo predmet činnosti zamestnávateľa, daňové identifikačné číslo (DPH),
- ✓ meno a adresa zástupcu zamestnávateľa, ktorý je oprávnený ho zastupovať navonok,
- ✓ ak vodič vozidla nie je aj kontaktná osoba, uveďte meno a adresu kontaktnej osoby z okruhu oprávnených osôb na profesionálne zastúpenie strán v Rakúsku,
- ✓ mená, adresy, dátumy narodenia, čísla sociálneho zabezpečenia a príslušné inštitúcie sociálneho poistenia, ako aj štátna príslušnosť pracovníkov, ktorý pravdepodobne budú pracovať v Rakúsku v rámci ohlásenej doby,
- ✓ štátne poznávacie značky vozidiel riadených zamestnancami (myslia sa dopravné prostriedky cestnej, železničnej a vodnej dopravy),
- ✓ výška mzdy daného zamestnanca podľa rakúskych právnych predpisov a začiatok pracovného pomeru u zamestnávateľa,

OHLASOVACIA POVINNOSŤ

Obsah a forma ohlásenia:

- ✓ druh činnosti a využitie zamestnanca so zreteľom na smerodajnú rakúsku kolektívnu zmluvu,
- ✓ pokiaľ sa od pracovníkov vyslaných na účel zamestnania v štáte, v ktorom sa nachádza sídlo zamestnávateľa, vyžaduje úradné povolenie, vždy vystavujúci úrad, ako aj obchodné číslo, dátum vystavenia a dĺžku platnosti alebo kópiu povolenia,
- ✓ pokiaľ vyslaní pracovníci v štáte, v ktorom sa nachádza sídlo zamestnávateľa, potrebujú povolenie na pobyt, vždy vystavujúci úrad, ako aj obchodné číslo, dátum vystavenia a dĺžku platnosti alebo kópiu povolenia.

Dodatočné zmeny údajov (napr. zamestnanec, poznávacia značka) je potrebné bezodkladne nahlásiť.

DOKLADY O KONTROLE

1. Dokument PD A1 – sociálne zabezpečenie (alebo žiadosť o vystavenie A1)
2. Kópia ohlásenia vyslania – stačí číslo transakcie/referenčné číslo získané pri nahlásení
3. Mzdové podklady:
 - pracovná zmluva alebo písomný záznam o obsahu pracovnej zmluvy v zmysle smernice o informovaní 91/533/EHS,
 - výplatná páska, doklady o vyplatení mzdy od zamestnávateľa alebo doklady o bankovom prevode,
 - podklady týkajúce sa zaradenia do mzdových tried (napr. vzdelanie a odpracovaná doba, ak je to podľa kolektívnej zmluvy podstatné), a
 - záznamy o pracovných časoch každého vyslaného zamestnanca - za posledných 28 dní pred dňom kontroly.

Podklady musia byť preložené do nemeckého jazyka (nemusí byť úradne overený).

4. Ak zamestnanec je štátny príslušník tretej krajiny + pracovné povolenie vysielajúceho štátu, pokiaľ sa vo vysielajúcom štáte požaduje.

DOKLADY O KONTROLE

Vo vozidle sa musia nachádzať:

- PD A1, ohlásenie vyslania, pracovná zmluva, záznamy o pracovnom čase

V prípade kontroly:

- je potrebné predložiť ostatné doklady, iba ak si ich finančný úrad vyžiada, ale netreba ich mať k dispozícii. Podklady možno dať preložiť až po ich vyžiadaní úradom, ale musia byť predložené včas a v nemeckom jazyku.
- podklady treba doručiť v priebehu 14 kalendárnych dní od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola vykonaná kontrola.
- vyžadujú sa podklady za aktuálny mesiac, v ktorom došlo ku kontrole a predchádzajúci mesiac.

SANKCIE

Neposkytnutie minimálnej mzdy:

- Peňažná pokuta na zamestnanca až do 10 000 € (v opakovanom prípade až do 20 000 €)
- Pri viac ako troch dotknutých zamestnancoch – pokuta na zamestnanca až do 20 000 € (v opakovanom prípade až do 50 000 €)
- Zákaz poskytovania služby v Rakúsku

Zanedbanie prihlásenia vysielania:

- Peňažná pokuta na zamestnanca až do 5 000 € (v opakovanom prípade až do 10 000 €)

Neuchovanie dokumentov (kópia prihlásenia, dokumentu o systéme sociálneho zabezpečenia A1, pracovného povolenia vysielajúceho štátu):

- Peňažná pokuta na zamestnanca až do 5 000 € (v opakovanom prípade až do 10 000 €)

SANKCIE

Neuchovanie mzdových podkladov:

- Peňažná pokuta na zamestnanca až do 10 000 € (v opakovanom prípade až do 20 000 €)
- Pri viac ako troch dotknutých zamestnancoch – pokuta na zamestnanca až do 20 000 € (v opakovanom prípade až do 50 000 €)
- Zákaz poskytovania služby v Rakúsku

Odmietnutie nahliadnutia do dokumentov (mzdové podklady, kópia prihlásenia, dokumentu o systéme sociálneho zabezpečenia A1), Odmietnutie alebo obmedzovanie mzdovej kontroly:

- Peňažná pokuta až do 10 000 € (v opakovanom prípade až do 20 000 €)
- Zákaz poskytovania služby v Rakúsku

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Zákon č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Formy spolupráce s príslušnými orgánmi členských štátov EÚ:

- žiadosť o informácie
- žiadosť o vykonanie kontrol, inšpekcií a prešetrovania
- žiadosť o doručenie písomností

Prostredníctvom NIP – žiadosť doručená prostredníctvom IMI systému

Doručovanie rozhodnutí domácemu zamestnávateľovi:

- Uskutočňuje Národný inšpektorát práce na základe žiadosti príslušného orgánu iného členského štátu podanej prostredníctvom IMI žiadosti
- V lehote 1 mesiac od prijatia IMI žiadosti

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Vymáhanie pokuty uloženej domácemu zamestnávateľovi :

- žiadosť príslušného orgánu iného členského štátu posúdi NIP a postúpi ju IP, po tom čo posúdi jej úplnosť, hospodárnosť ako i to či zodpovedá príslušnému rozhodnutiu,
- vymáhanie pokuty následne uskutočňuje inšpektorát práce,
- pokuta je pohľadávkou Slovenskej republiky.

Žiadosti prijaté z Rakúska cez IMI systém:

- Od 01.01.2017 do 30.09.2018 – celkovo 185 žiadostí
- 67 žiadostí o zaslanie dokumentov slovenskému zamestnávateľovi
- 45 žiadostí o oznámenie/ zaslanie rozhodnutia o pokute
- 12 žiadostí na vymáhanie pokuty uloženej slovenskému zamestnávateľovi

Priestor na Vaše otázky

Nelegálne zamestnávanie občanov tretích krajín
– aktuálne informácie, kontroly a sankcie

Ďakujeme za pozornost